

BOLETÍN DEL CLERO
DEL
OBISPADO DE LEON

OBISPADO DE LEON

Habiendo dispuesto en el núm. 28 de este BOLETIN que el arreglo parroquial de la Diócesis, que en el mismo publicábamos, comenzaría á regir desde el día 1.º del próximo Septiembre, é impidiéndonos llevar á efecto dicho acuerdo dificultades del momento, queda en suspenso todo lo ordenado sobre el particular hasta el día no lejano en que otra cosa dispongamos.

León, 24 de Agosto de 1896.

† FRANCISCO, OBISPO DE LEÓN.

EPISTOLA ENCYCLICA DE UNITATE ECCLESIAE (1)

Istam tutandae unitati, de qua dicimus, institutam divinitus rationem urget beatus Paulus in epistola ad Ephesios; ubi primum monet animorum concordiam magno studio conservandam: *solliciti servare unitatem spiritus in vinculo pa-*

(1) Véase la pág. 361.

cis (1). cumque concordēs animi caritate esse omni ex parte non possint, nisi mentes de fide consentiant, unam apud omnes vult esse fidem: *Unus Dominus, unus fides*: ac tam perfecte quidem unam, ut erranti discrimen omne prohibeat: *Ut jam non simus parvuli fluctuantes, et circumferamur omni vento doctrinae in nequitia hominum, in astutia ad circumventionem erroris*. Ilque non ad tempus servari docet oportere, sed *donec occurramus omnes in unitatem fidei... in mensuram aetatis plenitudinis Christi*. Sed ejusmodi unitatis ubinam Jesus Christus posuit principium inchoandae, praesidium custodiendae? In eo videlicet, quod *Ipse dedit quosdam quidem Apostolos... alios autem pastores, et doctores, ad consummationem sanctorum in opus ministerii, in aedificationem corporis Christi*. Quare vel inde ab ultima vetustate hanc ipsam regulam doctores Patresque et sequi consueverunt et uno ore defendere. Origenes: *Quoties autem (haeretici) canonicas proferunt scripturas, in quibus omnis christianus consentit et credit, videntur dicere: ecce in domibus verbum est veritatis. Sed nos illis credere non debemus, nec exire a prima et ecclesiastica traditione, nec aliter credere, nisi quemadmodum per successionem Ecclesiae Dei tradiderunt nobis* (2). Irenaeus: *Agnitio vera est Apostolorum doctrina .. secundum successiones episcoporum... quae pervenit usque ad nos custoditione sine fictione scripturarum tractatio plenissima* (3). Tertulianus vero: *Constat proinde, omnem doctrinam, quae cum illis Ecclesiis apostolicis matricibus et originalibus fidei conspiret, veritati deputandam sine dubio tenentem quod Ecclesiae ab Apostolis, Apostoli à Christo, Christus a Deo accepit... Communicamus cum Ecclesiis apostolicis, quod nulli doctrina diversa: hoc est testimonium veritatis* (4). Atque Hilarius: *Significat (Christus e navi docens) eos, qui extra Ecclesiam positi sunt, nullam divini sermonis capere posse intelligentiam. Navis enim Ecclesiae typum praefert, intra quam verbum vitae positum et praedicatum hi qui extra sunt*

(1) IV, 3 et seqq.

(2) *Vetus Interpretatio Commentariorum in Matt.*, n. 46.

(3) *Contra Haereses*, lib. IV, cap. XXXIII, n. 8.

(4) *De Praescrip.*, cap. XXI.

et arenae modo steriles atque inutiles adjacent, intelligere non possunt (1). Rufinus Gregorium Nazianzenum laudat et Basilium, quod solis divinae scripturae voluminibus operam dabant, earumque intelligentiam non ex propria praesumptione, sed ex majorum scriptis et auctoritate sequebantur, quos et ipsos ex apostolica successione intelligendi regulam suscepisse constabat (2).

Quamobrem, id quod, ex iis, quae dicta sunt, apparet, instituit Jesus Christus in Ecclesia vivum, authenticum, idemquo perenne magisterium, quod suapte potestate auxit, spiritu veritatis intruxit, miraculis confirmavit: ejusque praecepta doctrinae aequae accipi ac sua voluit gravissimeque imperavit.— Quoties igitur hujus verbo magisterii edicitur, traditae divinitus doctrinae complexu hoc contineri vel illud, id quisque debet certo credere, verum esse: si falsum esse ullo modo posset, illud, consequatur, quod aperte repugnat, erroris in homine ipsum esse auctorem Deum: *Domine, si error est, a te decepti sumus* (3). Ita omni amota dubitandi causa, ulamne ex iis veritatibus potest cuiquam fas esse respuere, quin se det hoc ipso praecipitem in apertam haeresim? quin, sejunctus ab Ecclesia, doctrinam christianam una complexione repudiet universam? Ea quippe est natura fidei, ut nihil tam repugnet quam ista credere, illa rejicere. Fidem enim Ecclesia profitetur esse *virtutem supernaturalem, qua, Dei adjuvantis et aspirante gratia, ab eo revelata vera esse credimus, non propter intrinsecam rerum veritatem naturali rationis lumine perspexitam, sed propter auctoritatem ipsius Dei revelantis, qui nec falli nec fallere potest* (4). Si quid igitur traditum a Deo liqueat fuisse, nec tamen creditur, nihil omnino fide divina creditur. Quod enim Jacobus Apostolus de delicto judicat in genere morum, idem de opinionis errore in genere fidei judicandum: *Quicumque... offendat... in uno, factus est omnium reus* (5): imo de opinionis

(1) *Comment, in Matth.*, XIII, n. 1.

(2) *Hist. Eccl.*, lib. II, cap. IX.

(3) Richardus de S. Victore. *De Trin.*, lib. I, cap. II.

(4) *Conc. Vat.*, sess. III, cap. III.

(5) II, 10.

errore, multo magis. Omnis enim violata lex minus proprie de eo dicitur qui unum peccavit, propterea quod majestatem Dei legum latoris sprevisse, non nisi interpretanda voluntate, videri potest. Contra is, qui veritatibus divinitus acceptis vel uno in capite dissentiat, verissime fidem exuit funditus, quippe qui Deum, quatenus summa veritas est et *proprium motivum fidei*, recusat vereri: *In multis mecum, in paucis non mecum: sed in his paucis, in quibus non mecum, non eis prosunt multa, in quibus mecum* (1). Ac sane merito, qui enim sumunt de doctrina christiana, quod maluit, in iudicio suo nituntur, non fide: iidemque minime *in captivitatem redigentes omnem intellectum in obsequium Christi* (2), sibimetipsis verius obtemperant, quam Deo: *Qui in Evangelio quod vultis, creditis quod aultis, non creditis, vobis potius quam Evangelio creditis* (3).

Quocirca nihil Patres in Concilio Vaticano condidere novi, sed institutum divinum, veterem atque constantem Ecclesiae doctrinam, ipsaque fidei naturam sequuti sunt, cum illud decreverunt: *Fide divina et catholica ea omnia credenda sunt, quae in verbo Dei scripto vel tradito continentur, et ab Ecclesia sive solemni iudicio, sive ordinario et universali magisterio tamquam divinitus revelata proponuntur* (4). Itaque cum appareat, omnino in Ecclesia sua velle Deum unitatem fidei, compertumque sit cujusmodi eam esse, et quo principio tuendam ipse jusserit, liceat Nobis, quolquot sunt qui non animum induxerint aures veritati claudere, iis Augustini verbis affari: *Cum igitur tantum auxilium Dei, tantum profectum fructumque videamus, dubitabimue nos ejus Ecclesiae condere gremio, quae usque ad confessionem generis humani ab apostolica Sede per successiones episcoporum, frustra haereticis circunlatrantibus, et partim plebis ipsius iudicio, partim Conciliorum gravitate, partim etiam miraculorum majestate damnatis, culmen auctoritatis obtinuit? Cui nolle primas dare, vel summae profecto impietatis est, vel praecipitis arrogantiae.. Et si unaquaque disciplina, quam-*

(1) S. Augustinus, in *Psal. LIV*, n. 19.

(2) II, Corinth., x, 5.

(3) S. Augustinus, lib. xvii. *Contra Faustum Manichaeum*, cap. iii.

(4) Ses iii, cap. iii.

quam vilis et facilis, ut percipi possit, doctorem aut magistrum requirit; quid temerariae superbiae plenius, quam divinorum sacramentorum libros et ab interpretibus suis nolle cognoscere. et incognitos velle damnare? (1).

Hoc igitur sine ulla dubitatione est officium Ecclesiae, christianam doctrinam tueri eamque propagare integram atque incorruptam. Sed nequaquam in isto sunt omnia; imo ne fides quidem, ejus causa est Ecclesia instituta, officio isto concluditur. Quandoquidem, ut Jesus Christus pro salute humani generis se ipse devovit, atque huc, quae docuisset quaeque praecepisset, omnia retulit, sic jussit Ecclesiam quaerere in veritate doctrinae, quo homines cum sanctos efficeret, tum, salvos. — Verum tanti magnitudinem atque excellentiam propositi consequi sola fides nullo modo potest: adhibere necesse est cum Dei cultum justum ac pium, qui maxime sacrificio divino et sacramentorum communicatione continetur, tum etiam sanctitatem legum ac disciplinae. — Ista igitur omnia inesse in Ecclesia oportet quippe quae Servatoris munia in aevum persequitur: religionem, quam in ea velut *incorporari* ille voluit, mortalium generi omni ex parte absolutam sola praestat: itemque ea, quae ex ordinario providentiae consilio sunt instrumenta salutis, sola suppeditat.

At vero quo modo doctrina caelestis nunquam fuit privatorum arbitrio ingeniove permissa, sed principio a Jesu tradita, deinceps ei separatim, de quo dictum est, commendata magisterio: sic etiam non singulis e populo christiano, verum delectis quibusdam data civinitus facultas est perficiendi atque administrandi divina mysteria, una cum regendi gubernandique potestate. Neque enim nisi ad Apostolos legitimosque eorum successores ea pertinent a Jesu Christo dicta: *Euntes in mundum universum, praedicate Evangelium... baptizantes eos... Hoc facite in meam commemorationem... Quorum remiseritis peccata, remittuntur eis.* Similique ratione non nisi Apostolis, quique eis jure successissent, mandavit ut *pascere*, hoc est cum potestate regerent universitatem christianorum, quos hoc ipso eis subesse debere atque obtemperare est consequens. Quae quidem officia apostolici muneris omnia generatim Pauli sententia complectitur:

(1) *De Utilitate Credendi*, cap. xviii, n. 35.

Sic nos existimet homo ut ministros Christi, et dispensatores mysteriorum Dei (1).

Quapropter mortales Jesus Christus, quotquot essent, et quotquot essent futuri, universos advocavit, ut ducem se eundemque servatorem sequerentur, non tantum seorsum singuli, sed etiam consociati atque invicem re animisque juncti, ut ex multitudine populus existeret jure sociatus; finis, rerum ad finem idonearum communione unus, uni eidemque subjectus potestati. Quo ipse facto principia naturae, quae in hominibus societatem sponte gignunt, perfectionem naturae consentaneam adepturis, omnia in Ecclesia posuit, nimirum ut in ea, quotquot filii Dei esse adoptionis volunt, perfectionem dignitati suae congruentem assequi et retinere ad salutem possent. Ecclesia igitur, id quod alias attingimus, dux hominibus est ad caelestia, eidemque hoc est munus assignatum a Deo ut de iis, quae religionem attingunt, videat ipsa et statuatur, et rem christianam libere expediteque judicio suo administret. Qui circa Ecclesiam aut non recte norunt aut inique criminantur qui in eam insulant, velle se in civitatum rationes inferre, aut in jura potentatus invadere. Imo Deus perfecit, ut Ecclesia esset omnium societatum longe praestantissima: nam quod petit ipsa tamquam finem, tanto nobilior est quam quod ceterae petunt societates, quanto natura gratia divina, rebusque caducis immortalia sunt proestabilia bona.—Ergo Ecclesia societas est ortu *divina*: fine, rebusque fini proxime a Inventibus, *supernaturalis*: quod vero coalescit hominibus, *humana* communitas est. Ideoque in sacris litteris possim vitemus vocabulis societatis perfectae nuncupatam. Nominatur enim non modo *Domus Dei, Civitas supra montem posita*, quo convenire gentes omnes necesse est: sed etiam *Ovile* cui praesit pastor unus, et quo recipere se oves Christi omnes debent: imo *Regnum quod suscitavit Deus, quodque stabit in aeternum*: denique *Corpus Christi, mysticum* illud quidem, sed tamen vivum apteque compositum, multisque conflatum membris; quae membra non eundem actum habent: copulata vero inter se, gubernante ac moderante capite continentur. Jamvero nulla hominum cogitari potest vera ac perfecta societas, quin

(1) I. Corinth., IV, I.

potestate aliqua summa regatur. Debet igitur Jesus Christus magistratum Ecclesiae maximum praefecisse, cui obediens ac subjecta omnis esset christianorum multitudo. Quia de causa sicut ad unitatem Ecclesiae, quatenus est *coelus fidelium*, necessario unitas fidei requiritur, ita ad ipsius unitatem, quatenus est divinitus constituta societas, requiritur jure divino *unitas regiminis* quae *unitatem communionis* efficit et complectitur: *Ecclesiae autem unitas in duobus attenditur: scilicet in connexione membrorum Ecclesiae ad invicem seu communicatione, et iterum in ordine omnium membrorum Ecclesiae ad unum caput* (1).—

Ex quo intelligi licet, excidere homines ab Ecclesiae unitate non minus schismate, quam haeresi: *Inter haeresim et schisma hoc esse arbitrantur, quod haeresis perversum dogma habeat: schisma propter episcopalem dissensionem ab Ecclesia separetur* (2).

Quibuscum illa Joannis Chrisostomi in eandem rem sententia concordat: *Dico et protestor, Ecclesiam scindere non minus esse malum, quam incidere in haeresim* (3). Quamobrem si nulla potest esse honesta haeresis, pari ratione schisma nullum est, quod possit jure factum videri: *Non est quicquam gravius sacrilegio schismatis.. praecedendae unitatis nulla est justa necessitas* (4).

Quae vero et cujusmodi summa ista potestas sit, cui christianos praere oportet universos, non aliter nisi comperta cognitaeque voluntate Christi statuendam. Certe in aeternum rex Christus est, itemque moderari in aeternum tuerique regnum suum e coelo non visus perseverat: sed quia conspicuum illud esse voluit, designare debuit qui gereret in terris vices suas, postea quam ipse ad caelestia redisset: *Si quis autem dicat quod unum capud et unus pastor est Christus, qui est unus unius Ecclesiae sponsus, non sufficienter respondet. Manifestum est enim, quod ecclesiastica sacramenta ipse Christus perficit: ipse enim est qui baptizat, ipse est qui peccata remittit, ipse est verus sacerdos, qui se obtulit in ara crucis, et cujus virtute corpus ejus in altare quotidie consecratur; et tamen quia corporaliter non cum omnibus*

(1) S. Thomas, 2^a 2^{ae}, xxxix, a. 1.

(2) S. Hieronymus, *Commentar. in Epist. ad Titum*, cap. iii, v. 10-11.

(3) Hom. xi, *in Epist. ad Ephes.*, n. 5.

(4) S. Augustinus, *Contra Epistolam Parmeniani*, lib. ii, cap. xi, n. 25.

*fidelibus praesentialiter erat faturus, elegit ministros, per quos praedicta fidelibus dispensaret, ut supra (cap. LXXIV) dictum est. Eadem igitur ratione, quia praesentiam corporalem erat Ecclesiae sustraclurus, oportuit ut alicui committeret, qui loco sui, universatis Ecclesiae gereret curam. Hinc est quod Petro dixit ante ascensionem: Pasce oves meas (1). Jesus Christus igitur summum rectorem Ecclesiae Petrum dedit, idemque sanxit ut ejusmodi magistratus saluti communi ad perennitatem institutus, ac successores hereditate transferretur, in quibus Petrus ipse esset auctoritate perpetua superstes. Sane insigne illud promissum beato Petro fecit, praeterea nemini: Tu es Petrus, et super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam (2) — Ad Petrum locutus est Dominus: ad unum, ideo ut unitatem fundaret ex uno (3). — Nulla siquidem oratione praemissa... tam patrem ejus, quam ipsum nomine appellat (beatus es Simon Bar-Jona), et Simonem eum non jam vocari patitur, eum sibi pro sua potestate jam tum ut suum vindicans, sed congrua similitudine Petrum a petra vocari placuit, puta super quem fundaturus erat suam Ecclesiam (4). Quo ex oraculo liquet, Dei voluntate jussuque, Ecclesiam in beato Petro, velud aedes in fundamento consistere. Atqui fundamenti propria natura et vis est, ut cohaerentes efficiat aedes variorum coagmentatione membrorum, itemque ut operi sit necessarium vinculum incolumitatis ac firmitudinis, quo sublato, omnis aedificatio colabitur. Igitur Petri est sustinere Ecclesiam tuerique non solubili compage connexam ac firmam. Tantum vero explere munus qui, possit sine potestate jubendi, vetandi judicandi, quae vere proprieque *jurisdictio* dicitur? Profecto non nisi potestate jurisdictionis stant civitates resque publicae. Principatus honoris ac pertenuis illa consulendi monendique facultas, quam *directionem* vocant, nulli hominum societati admodum prodesse neque ad unitatem neque ad firmitudinem queunt.*

(1) S. Thomas, *Contra Gentiles*, lib. iv, cap. LXXVI.

(2) Matth., xvi, 18.

(3) S. Pacianus, ad Sempronium, epis. iii, n. 11.

(4) S. Cyrillus Alexandrinus, in *Evang. Joan.* lib. ii, in cap. i, v. XLII.